

jev: Banja loka na Kranjskem, Štajarskem in Botsanskem, Benatki, imena vesi v močvirnem svetu na Kranjskem, Štajarskem in Češkem); tedaj bonas utegne tudi pomenjati žival, ktera v banah, bonah — močvirnah rada stanuje, in ta je: bivol, katerih je še sedaj v nekdanji Panonii obilo, posebno v močvirnah blatenškega jezera. Tudi v sansk. pomenja kašara močvirno pa bivola v ruskih narečjih: kaserik (Dál) bik, bivol.

Znamenito je, da je Corneli Schreveli v svojem „Lexicon graecolatinum“ August. Vindel. 1796 str. 152. besedo βορασος prestavil v „animal sylvaticum, bovini generis“, in zares utegne tudi bonas to pomenjati, ker smo slišali, da bon, bonj znamenjuje sylva in lacus. Jambrešič ima v svojem besednjaku in sicer v latinskem oddelu: bōnāsa (vide: perdix) škoda, da vira ne imenuje, pri katerem latinskem pisatelji je našel to besedo. Perdix pa ne pomenja samo jerebice, temuč tudi: fisedula, accia, sluka, šnef, perdix rustica. Ta ptica pa, kakor je znano, rada v bonah — mužah, močvirnah živi, toraj bonasa pomenja: močvirnsko, lužno ptico, Sumpfvogel, in beseda je gotovo od slovenskih Noričanov ali pa Panonov prišla v latinščino. Kdor je blizo večih bibliotek, naj se potruži, da poišče, kateri latinski pisatelj ima bonasa = perdix, accia.

Zgodovina, način politične uredbe, znamenovanje političnega glavarja, način življenja, imena in kraj oblike, podoba pokrival, imena pijače, imena živali — vse pričuje, da junaški in bistrourni Panoni so bili Slovani.*

Resnica je toraj, kar je že stari Boguchowl, poljski letopisec (umrl 1253. leta) pisal: „Scribitur in antiquissimis codicibus, quod Panonia sit mater et origo omnium slavonicarum nationum.“

Slovansko slovstvo.

* „Slavjanski Jug“ — je naslov novemu beletrističnemu časniku, kateri bode izhajal vsaki mesec enkrat in kateremu je vrednik in izdajatelj Gjuró Klarić v Karlovcu. Prvi zvezek te podučno-zabavne knjige je že prišel na svetlo, je velikosti „Novic“ in obsega na 36 stranéh sledeče: „Slavjanski jug“, uvodna pesem; „Kmet“, roman po L. Mühlbachovi od Ljubice H....va (začetek); „Mihael Miloš Obrenović III. knez srbski“ životopis (pisan s cirilico) s sliko; „Srbija od kosovske bitke pa do danas“ od Milodara Vukića; „Josip Juri Strossmajer“, životopis s podobo; „Belolaska“, izvirna (slovenska) novela od Ljud. Tomšiča; „dr. Janez Bleiweis (slovenski) životopis s podobo, spisal L. Viniški; „Trojednica“, melodrama od G. Klarića; povestne slike: 1. Dolazak Hrvata u današnju našu domovinu“ s podobo; „Supruga nesrečnika“, povest od Marije žl. Roskovske (začetek); „Slike iz jugoslavjanskoga naroda: 1. Hrvatske nošnje s podobo; Karlovec, slika s popisom; „Pjesništvo: Umjetne pjesme: „S krvi raste rodu spas!“ (Budnica od G. Klarića); „Kosovu“ od M. Pavića; „Nanoge!“ (slovenski) sonet od Mir. Turka; narodne pjesme: Bog brani ljepotu; Ljuta kletva; Tri golobice (slovenski); Razgled po Jugoslaviji: Karlovec, zemljepisna črtica s podobami: mesta Karlovca, grada Dubrovca in prvega hrvaškega mlina na

*) Kdor hoče še drugih dokazov za to, da so Panoni bili Slovani, naj prebira razun mojih spisov: Timona: Im. Hung. Bielowski Monum. hist. Polon. I. 338. 553. 889. Čevapovič: Recensio, str. 54. 259. 375; časopis: Slovesnost, leta 1863. članek: Starožitnost Slovanov. Pis.

Korani blizo Karlovca. Konča se prvi vezek z različnimi naznanili iz književnosti in umetnosti srbsko-hrvaško-slovenske.

Kakor že to kaže, nimamo Jugoslovani enakega lista in vsaki bralec se bode lahko prepričal, da je to rodoljubno podvzetje velike hvale vredno, ter da vstreza Hrvatom, Srbom in Slovencem, ker beró se spisi v srbohrvaškem in slovenskem jeziku. Prvi zvezek nam kaže, da se je vrednik vrlo potrudil, bralcem in bralkam ponuditi v maternem jeziku to, kar so do zdaj mogli le v drugih jezikih najti. Pomnožila se bo toraj tudi na tem polju naša literatura. Da se bo pa to delo zdržalo, da se bode ta list lahko meril z enakimi v ptujih jezikih pisanimi listi, da bode svojim namenom mogel zadostiti, treba je, da ga tudi naš narod zdatno podpira. Priporočamo toraj ta izvrstni list prav gorko in ne dvomimo, da si bo z odličnimi spisi in obilnimi podobami kmalu privabil mnogo naročnikov in si pridobil prijateljev tudi pri nas. — Razdajal se bode „Slavjanski jug“ le naročnikom zvezek po 50 kr. Vsak naročnik dobí z vsakim vezkom brez plačila še posebej tri slike, na leto tedaj okoli trideset slik slavnih možakov in visocih dostajanstvenikov iz jugoslovanskega naroda, ktere se bodo vrstevale v to knjigo. Naroči se pri odpravnistvu „Slav. juga“ v Karlovcu in tudi pri vrednistvu „Novic.“ Naročnina se plača ali naprej za več mesecev, ali pa, kedar se prejme zvezek.

* *Jezičnik ali pomenki o slovenskem pisanji.* Spisal J. Marn. V. leto. V Ljubljani natisnil in založil J. Rudolf Milic.

Jezičniki sicer niso priljubljeni svetu; al tega „Jezičnika“ so „Novice“ še vsako leto hvalile, in tako, in to prav po pravici, hvalijo tudi tega, ki je s 5. tečajem zagledal beli dan. 5. zvezek pa še veliko več družega blagá obsega, kakor mu je na čelo napisano, kajti jezikoslovnega tudi mnogo zgodovinske, narodopisne tvarine itd. V obče je ta 5. tečaj tako bogat mnogovrstnih reči, ki so vsakemu omikanemu Slovencu vedeti potrebne, da z dobro vestjo moremo reči: Rojaci, le kar brž sezite po „Jezičniku“, ki obsega lepih 5 pôl pa veljá le 50 nov. krajc.

* Dva nova časnika imamo naznaniti, ki začneta izhajati po novem letu in utegneta zanimiva biti tudi avstrijskim Slovanom: eden francozki v Benetkah, drugi nemški na Dunaji. Unemu bode ime „Revue Orientale“ pod vrednistvom g. Lud. Rigondaud-a, kterege je, kakor je našim bralcem znano, magjarska sila na Hrvaškem zeló preganjala. Glavna naloga temu časniku bode ozir na Slovane na Turškem, kjer se utegnejo prihodnje leto rešiti važna vprašanja in se velike reči goditi. Cena temu časniku, ki bode tudi obdelaval slovstvo, znanstvo, lepoznanstvo itd. Slovanov avstrijskih in družih narodov, bode za celo leto 36 frankov, za pol leta 18 frankov; naročila se pošiljajo v Benetke na vrednistvo „Revue orientale“ (Sestiere S. Marco a S. Gallo Corte S. Giorgio). — Drug časnik bode kot tedenik izhajal na Dunaji pod naslovom: „Der Osten“ pod vrednistvom gosp. H. Bresnitz-a, ki hoče biti organ vsem narodom avstrijskim, ki stojé zunaj nemško-magjarskega dvalizma, tedaj zastopati tudi interese slovanske, ozirati se na njih slovstvo itd.

Krajepisne stvari.

Na poletnem sprehodu

iz Londona v Avstrijo in nazaj.

Prememba mika in vzlasti velikomeščani radi poletne dôbe izfrfrazjo iz svojih gnjezd, ki se jih čez zimo naveličajo.